

Energi-,
Forsynings- og
Klimaministeriet

Komitenotat til Folketingets Europaudvalg

Dato
19. december 2018

Kommissionens forordningsforslag i henhold til Europa Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125/EF af 21. oktober 2009 om rammerne for fastsættelse af krav til miljøvenligt design af elektriske motorer og frekvensomformere samt ophævelse af forordning (EF) 640/2009

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til forordning om rammerne for fastsættelse af krav til miljøvenligt design (ecodesign) af energirelaterede produkter samt ændringer til forordning (EU) 640/2009 (komitesag). Forslaget regulerer energieffektivitetskrav, ressourceeffektivitetskrav samt informationskrav vedr. energi- og miljøforhold for elektriske motorer og frekvensomformere.

Forslaget er sat til afstemning på et møde i Den Regulerende Komite for Ecodesign den 14. januar 2019.

Forslaget vurderes at have statsfinansielle konsekvenser i form af tab af elafgifts-provenu. Forslaget indgår i en pakke med 10 gennemførelsesretsakter for miljøvenligt design og 6 delegerede retsakter for energimærkning. Det samlede tab i afgifts-provenu er vurderet til 300-400 mio. kr. om året i 2030, hvor pakken ventes at få fuld effekt. Forslaget vurderes at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser og ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Regeringen agter at stemme for forslaget.

1. Baggrund

Europa-Kommissionen har den 5. december 2018 fremsendt forslag til en ecodesignforordning for *elektriske motorer og frekvensomformere*.

Forordningsforslaget er fremsat med hjemmel i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125 (EU) om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energirelaterede produkter (ecodesigndirektiv).

Forslaget skal behandles efter forskriftsproceduren med kontrol, jf. artikel 5a i Rådets afgørelse 1999/468/EF. Det forventes, at forslaget bliver sat til afstemning på den Regulerende Komités møde den 14. januar 2019.

Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget i komitéen, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig imod inden for tidsfristen.

2. Formål og indhold

Ecodesigndirektivet med tilhørende produktforordninger er et vigtigt redskab til at opnå energieffektivisering samt til at mindske den miljømæssige påvirkning af produkter og apparater på det europæiske marked.

Elektriske motorer har været under ecodesignregulering siden 2009. Revisionen af den eksisterende regulering skal sikre fortsat udvikling af produktområdet og dermed muligheden for fortsat at høste omkostningseffektive energibesparelser. Frekvensomformere har ikke tidligere været omfattet af ecodesignregulering.

De væsentligste miljømæssige påvirkninger fra elektriske motorer og frekvensomformere er deres elforbrug under brugsfasen.

I forslaget til revision af forordningen udvides anvendelsesområdet til at omfatte både større og mindre elektriske motorer, samt motorer til specialbrug og frekvensomformere. Dette sikrer ifølge Kommissionen flere energibesparelser og en mere ensartet regulering, som bidrager til ensartede konkurrenceforhold for industrien.

Foreslåede nye krav

Forslaget indeholder derudover nye krav, der skal understøtte en øget energieffektivitet:

- For de i dag omfattede motorstørrelser opretholdes energieffektivitetskravet, men muligheden for at opfylde kravet ved at kombinere en mindre effektiv motor med en frekvensomformer bortfalder.
- For større og mindre motorer indføres energieffektivitetskrav.
- Energieffektivitetskrav indføres for frekvensomformerne.

Dertil indføres to ekstra frivillige energieffektivitetsklasser for både motorer og frekvensomformere med skærpede krav. Forslaget indeholder ikke krav til ressourceeffektivitet men krav om, at informationer om adskillelse og bortskaffelse, der kan fremme cirkulær økonomi skal være tilgængelige.

Ikrafttræden af produktkrav og revision

Kravene introduceres løbende og på en sådan måde, at producenter løbende får tid til at omstille deres design og produktion.

Trin 1 af de reviderede krav forventes indført fra 1. januar 2021.

Trin 2 af de reviderede krav forventes indført fra 1. juli 2022.

I lyset af den teknologiske udvikling på området indeholder forslaget en revisionsklausul fem år efter ikrafttrædelse. I den fremtidige revision vil der særligt blive fokuseret på:

- ressourceeffektivitet, genanvendelse o.a., der understøtter cirkulær økonomi
- passende verifikationstolerancer
- skærpede krav til minimumsenergieffektivitet,
- udvidelse af anvendelsesområdet bl.a. til at omfatte større motorer
- muligheden for at sætte krav til minimumsenergieffektivitet for kombinationer af motorer og frekvensomformere og integrerede variabel-hastigheds-motorer.

3. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil i overensstemmelse med den gældende komitéprocedure udtale sig efter, at den regulerende komité for ecodesign har behandlet forslaget.

4. Nærhedsprincippet

Idet forslaget er en gennemførelsesforanstaltning til en allerede vedtaget retsakt, er det regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

5. Gældende dansk ret

Ecodesigndirektivet er gennemført i dansk ret i lovebekendtgørelse 1068 af 15. september 2010, bekendtgørelse af lov om miljøvenligt design af energirelaterede produkter, og bekendtgørelse 1274 af 19. november 2010, om miljøvenligt design af energirelaterede produkter.

6. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forordningen har direkte juridisk virkning og skal ikke implementeres i dansk lovgivning. En vedtagelse af forslaget har derfor ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget forventes at have statsfinansielle konsekvenser i form af reduceret provenu af elafgifter. Elafgiftsprovenutab til staten vil være stigende fra 2021 som følge af de skærpede energikrav og vurderes at være på omkring 5 mio. kr. årligt fra 2030, hvor forslaget vil være fuldt implementeret.

Forslaget indgår i en pakke med 10 gennemførelsesretsakter for miljøvenligt design og 6 delegerede retsakter for energimærkning. Det samlede tab i afgiftsprovenu er vurderet til 300-400 mio. kr. om året i 2030, hvor pakken ventes at få fuld effekt.

Forslaget forventes ikke at have negative konsekvenser for kommuner og regioner.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget forventes at have positive samfundsmæssige konsekvenser. Kommissionen vurderer, at forslaget i EU vil medføre en årlig besparelse på 10 TWh i endelig energiforbrug. Nedskallet til danske forhold svarer dette til 67 GWh årligt i 2030 sammenlagt i erhverv og husholdninger.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Det forventes at de erhvervsøkonomiske konsekvenser vil begrænse sig til ikke væsentlige administrative byrder ved omstilling til nye regler på under 4 mio. kr. pr. år.

Danmark har industri for både motorer og frekvensomformere, som ser ud til i vidt omfang allerede at leve op til de forslåede energieffektivitetskrav i Kommissionens forslag.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

7. Høring

Forslaget har været i høring i Specialudvalget for Energi-, Forsyning-, og Klimapolitik. Der er ikke modtaget høringssvar.

8. Forhandlingssituationen

Der er forudgående kendskab til, at et par lande finder, at forslagens krav til minimumsenergieffektivitet bør skærpes, og det forventes at flere medlemsstater vil støtte dette.

På baggrund af tidligere afstemninger om lignede forslag fra Kommissionen, forventes det, at et flertal af medlemslandene vil stemme for forslaget.

9. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter forslag, som er med til at sikre opfyldelsen af EU's energieffektiviseringsmål på 32,5 pct. i 2030, ift. det forventede elforbrug uden tiltag, som hele Folketinget har tilsluttet sig i Energiaftalen. Kommissionen har tidligere estimeret, at mærkning og energieffektivitetskrav til produkter vil levere mellem 40 og 50 pct. af

EU's 2020 mål for energieffektivitet. Heraf leverer energieffektivitetskrav til produkter 85 pct., mens energimærkningen bidrager med 15 pct.

Regeringen støtter op om skærpede krav til minimumsenergieffektivitet for motorer af størrelser, der er omfattet af gældende regulering.

Regeringen arbejder for, at yderligere motortyper omfattes og for skærpede krav til minimumsenergieffektivitet for frekvensomformere og for små motorer.

Regeringen støtter forslag, der fremmer cirkulær økonomi (herunder ressourceeffektivitet) gennem indarbejdelse af f.eks. krav til holdbarhed, brug af genanvendte og genanvendelige råvarer, garanti, opgradering, samt brug af kemikalier og kompositter, hvor det findes hensigtsmæssigt.

Regeringen agter derfor at stemme for forslaget.

10. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.